

نیاز سازمان‌های امروز

تفکر راهبردی

شناخت و چگونگی ایجاد

نویسنده:

چا درضا طاهری

انتشارات دانشگاه فرماندهی و ستاد ارتش جمهوری اسلامی ایران

تابستان ۱۳۹۶

سرشناسه	: طاهری، مجیدرضا، ۱۳۴۳-
عنوان و نام پدید آور	: تفکر راهبردی : شناخت و چگونگی ایجاد / مجیدرضا طاهری
مشخصات نشر	: تهران - ارتش جمهوری اسلامی ایران - دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا - انتشارات دافوس آجا، ۱۳۹۵
مشخصات ظاهری	: ۸۸ ص. مصور، نمودار، جدول.
شابک	: 978-600-8163-38-1
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
یاداشت	: نیاز سازمانهای امروز
موضوع	: برنامه‌ریزی راهبردی
موضوع	: Strategic planning
شناسه افزوده	: ایران. ارتش. دانشکده فرماندهی و ستاد. انتشارات دافوس
رده‌بندی کنگره	: HD ۳۰/ط۲۷ ۱۰۰۵۵
رده‌بندی دیویی	: ۶۵۸/۴۰۰۱۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۱۰۰۱۵۸۴

عنوان: تفکر راهبردی

مؤلف: مجیدرضا طاهری

ویراستار: حسین مومنی‌فرد

ناظر چاپ: سامان آزاد

طرح روی جلد: علیرضا قانع

صفحه آرایشی: سعید واحدیان

ناشر: انتشارات دافوس آجا

شمارگان: ۱۰۰۰

تعداد صفحه: ۸۸ ص

تاریخ نشر: تابستان ۱۳۹۶

چاپ اول

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: چاپخانه مدیریت انتشارات دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا

قیمت: ۱۲۰,۰۰۰ ریال

نشانی: تهران، میدان پاستور، خیابان دانشگاه جنگ، دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا، انتشارات دافوس

تلفن: ۶۶۴۱۴۱۹۱ - ۰۲۱

www.dafoosaja.ac.ir

مسئولیت صحت مطالب بر عهده مؤلفین می‌باشد.

کلیه حقوق برای دافوس آجا محفوظ است. (نقل مطالب با ذکر مأخذ بلامانع است).

فهرست

صفحه	عنوان
۹	مقدمه
۱۱	فصل اول
۱۰	دلایل توجه به مدیریت راهبردی در دهه های اخیر
۱۱	ضرورت و لزوم برنامه ریزی راهبردی
۱۳	معنای نوری راهبرد
۱۵	تعریف راهبرد
۱۸	جمع بندی تعاریف راهبرد
۱۸	اهمیت و ضرورت تدوین راهبرد
۲۱	فرایند تدوین راهبرد
۲۴	کارکردهای مدیریت راهبردی
۲۶	فرایند مدیریت راهبردی
۲۶	مراحل فرایند راهبردی
۳۰	تعریف و ویژگیهای انواع راهبردهای سازمانی
۳۲	رابطه و مقایسه سطوح مختلف راهبرد با سطوح سازمانی
۳۴	سطوح راهبرد در سطح ملی
۳۵	مدلهای مدیریت راهبردی
۳۹	روش راهبردسازی بر اساس مدل سوات:
۴۱	عصاره فرایند تدوین راهبرد
۴۲	۱۰ اصل مهم اقدامات راهبردی
۴۴	۲۶ گام مراحل مختلف مدیریت راهبردی
۴۷	فصل دوم
۴۸	فکر و اعمال آن
۴۸	چیستی تفکر
۴۹	اهمیت تفکر
۵۰	شکل گیری تفکر

۵۱	انواع تفکر.....
۵۶	بصیرت و تفکر راهبردی.....
۶۰	کارکردهای تفکر راهبردی.....
۶۱	اهمیت تفکر راهبردی.....
۶۲	مزایای تفکر راهبردی و تعهد عمیق به فرایند مدیریت راهبردی.....
۶۳	تفاوت نگرش راهبردی و نگرش عملیاتی.....
۶۴	تفاوت تفکر راهبردی و برنامه ریزی راهبردی.....
۶۵	مبانی تفکر راهبردی.....
۶۷	الگوی شکل گیری تفکر راهبردی.....
۷۰	یک الگوی مفهومی.....
۷۳	نحوه تأثیرگذاری تفکر راهبردی در سازمان.....
۷۵	مقایسه مدیران با تفکر راهبردی و مدیران با تفکر غیر راهبردی.....
۷۶	راه های تقویت تفکر راهبردی.....
۷۷	شرایط امروز داشتن تفکر راهبردی.....
۸۰	الگوی شکل گیری و ایجاد تفکر راهبردی.....
۸۲	نتیجه.....
۸۵	منابع.....

مقدمه

توسعه و پیشرفت جوامع مشروط به داشتن برنامه مدون برای مشخص کردن روش حرکت از وضع موجود تا رسیدن به وضع مطلوب است. تصمیمات در هر سطحی ریشه در یک روش فکری است که بر اساس این چهارچوب تفکر، تصمیم‌های مقتضی اتخاذ می‌گردد. انسان به کمک قوه تعقل و ادراک حسی و شهودی خود خالق شیوه‌های مختلفی از تفکر گردیده که هر یک از آن‌ها برای رفع برخی از نیازهای تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی جوامع بشری بوده‌اند.

از طرفی، سازهای ادیگر نمی‌توانند با روش‌های معمولی پاسخ‌گوی تحولات و تغییرات پیرامون خود باشند، زمانی که نه چندان دور، مدیریت و برنامه‌ریزی راهبردی برای سازمان‌ها پدیده محسوب می‌شود، ولی در حال حاضر سازمان‌ها مجبورند از یک طرف برنامه‌ریزی راهبردی را در نظر بگیرند و از طرف دیگر جهت اجرای آن فرآیندهای مدیریتی راهبردی را با پیگیری شیوه قبلی و معمولی مدیریت نمایند. آنچه در این راستا مشکل به نظر می‌رسد عدم پایداری برنامه‌ریزی و مدیریت راهبردی در سازمان است، که تفکر راهبردی مدیران و کارکنان سازمان تضمین‌کننده این دوام است بنابراین اهمیت ایجاد تفکر راهبردی در مدیران و کارکنان سازمان خیلی بیشتر از استقرار برنامه‌های راهبردی می‌باشد.

تفکر راهبردی به عنوان پشتوانه قوی برای اجرا و دوام برنامه‌های راهبردی سازمان‌ها محسوب می‌شود.

در سازمان‌های موجود در کشور عزیزمان ج.ا.ا نیز چون برنامه‌های خود را بر اساس برنامه کلان ملی و چشم‌انداز تعیین شده تبیین مینمایند (چشم‌انداز ۱۴۰۴ به واسطه کلان‌نگری، همه‌جانبه‌نگری و درک نیازهای مادی و معنوی جامعه ایران در افق زمانی

بیست ساله می‌باشد، نیاز به شیوه‌ای از تفکر خاص دارند که تأمین‌کننده اهداف بلند مدت در نظر گرفته شده برای جامعه باشد.

تفکر راهبردی که محور اصلی حرکت رو به جلو و تغییرات بنیادین جامعه به شمار می‌رود به واسطه چارچوب و قاعده فکری مختص خود شیوه مناسبی است که چگونگی رسیدن به اهداف راهبردی را فراهم می‌نماید.

برای پاسخ‌دهی به این سؤال که تفکر راهبردی چیست و ضرورت این نوع تفکر در جامعه کنونی چیست و اینکه اساس این تفکر از کجاست، ضروری است که ابتدا راهبرد را بطور مختصر شناخته و ضمن معرفی چارچوب کلی راهبرد، با شناخت کلیات پدیده تفکر و نحوه ایجاد نوعی از تفکر، راه‌های ایجاد تفکر راهبردی ارائه گردد.

www.ketaboo.ir